

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂRE nr. 957
din data de 18.12.2019

Autosesizare nr:6A/07.03.2019
Reclamați: LIDL APUSULUI
FIRMA DE PAZA SSG

Obiect: lezarea demnității unei persoane cu dizabilitate

I.Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

- 1. LIDL APUSULUI, București, Bdul. Uverturii nr 202-204, sector 6**
- 2. FIRMA DE PAZA SSG, București, str. Serban Vodă nr 221, sector 4.**

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Colegiul director al CNCD s-a autosesizat în conformitate cu prevederile art. 13 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Oficial nr. 348/06.05.2008 cu privire la posibila faptă de discriminare săvârșită prin lezarea demnității unei persoane cu dizabilitate.

III. Procedura de citare

4. Prin adresa înregistrată cu nr.1172/07.03.2019, au fost citați reclamații pentru data de 28.03.2019. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerea CNCD

5. CNCD s-a autosesizat cu privire la cazul domnului in vârstă de 80 de ani, persoană cu dizabilitate locomotorie, permanenta, căruia i s-a blocat roata autoturismului in parcare de la Lidl Apusului, pe data de 28 februarie 2019, fapt ce a generat atingerea demnității la adresa unei persoane cu dizabilitate, situație preluată de pe Facebook și posturile mas-media.

Astfel, deși parcare a avut loc lângă spațiul special amenajat pentru persoane cu dizabilitate, fără a bloca accesul în magazin sau a circulației, persoană în vârstă și cu dizabilitate locomotorie a parcat în acel loc pentru că spațiile gratuite cu inscripționarea semnului internațional pentru persoana cu dizabilitate erau blocate cu lanțuri și piloni de plastic.

Cu toate acestea, nici un agent de paza SSG, deși l-au văzut, nu a acordat sprijin pentru

parcare.

După intrarea în magazin a domnului în cauză, reprezentantul firmei de pază SSG a blocat roata stânga față de autoturismul. La ieșirea din magazin, i s-a cerut să plătească taxa de 100 ron pentru deblocarea roții, iar pentru că nu avea bani suficienți pentru achitare, agentul de pază SSG a plecat ignorând lacrimile și faptul că acesta avea programare la o clinică de cardiologie în Ghencea.

La intervenția 112 s-au prezentat două echipaje de poliție care au așteptat circa o oră agenții de pază care au precizat că este parcare privată, iar parcare se plătește și nu este problema lor ca locurile de parcare sunt blocate, deci trebuie făcută plata în cauză.

Trei polițiști, deși au insistat încă timp de o oră pentru deblocarea roții, timp în care domnul în vârstă i s-a făcut rău, participanții la situația revoltătoare au strâns bani pentru achitarea deblocării. În acest timp, staful magazinului a privit prin geam fără a interveni în dezamorsarea situației create în parcare de magazinul Lidl Apusului.

Susținerea reclamațiilor

6. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.1529/21.03.2019, reclamata SSG arată că între acesta, în calitate de Prestator/Persoană împuternicită și Lidl Discount SRL, în calitate de Beneficiar/Administrator, a fost încheiat un contract de prestări servicii având ca obiect administrarea parcarilor proprietate privată, în concordanță cu Regulamentul de funcționare a parcării și respectarea dreptului de proprietate privată prevăzut de legislația în vigoare. (art. 44 din Constituție, art. 555 alin. (1) din Codul civil și art. 602 alin. (2) Cod civil).

Proprietarul parcării private Lidl Discount SRL, a respectat întocmai dispozițiile Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilitate, sens în care a adaptat, rezervat și semnalizat corespunzător locurile destinate persoanelor cu dizabilitate prin semn internațional în parcările pe care le deține. Astfel, pe locurile destinate persoanelor cu dizabilitate prevăzute în parcare proprietate privată a Lidl Discount SRL, orice persoană cu handicap care deține un card-legitimăție în acest sens, poate solicita reprezentantului de magazin sau reprezentantului firmei mandatate care administrează parcare privată, parcare gratuită pe locurile destinate persoanelor cu dizabilitate. Lanțurile care delimitează locurile de parcare pentru persoanele cu dizabilități au fost îndepărtate, însă au fost păstrate conurile de atenționare pentru a atrage atenția, o dată în plus, asupra faptului că acele locuri sunt destinate doar persoanelor cu dizabilități.

7. Domnul în cauză (care la data blocării nu avea în parbriz card-legitimăție "persoană cu dizabilitate") nu a solicitat parcare pe locurile de parcare destinate persoanelor cu dizabilitate blocând astfel zona de acces în magazin. În acest caz, reprezentanții SSG au procedat conform prevederilor Regulamentului de funcționare a parcării private, fără vreo intenție directă sau indirectă de a aduce atingere demnității personale a domnului care a blocat zona de acces. Reclamata SSG susține că reprezentanții acesteia au respectat în totalitate clauzele contractuale având ca obiect - administrarea parcarilor private - în concordanță cu regulamentul de funcționare al parcării iar, la solicitarea beneficiarului de a rezolva situația pe cale amiabilă, i-au restituit persoanei în cauză suma de bani plătită pentru deblocarea roților. Reclamata subliniază că acest caz este unul izolat și că face tot ce îi stă în putință să rămână așa, motiv pentru care, împreună cu beneficiarul parcării private, vor revizui procedurile de utilizare a parcării și îmbunătățirii regulamentulului căruia se supun ca prestatorii de servicii care asigură serviciile de administrare a parcarilor.

8. Prin punctul de vedere depus în data de 21.03.2019 și completat în data de 12.04.2019, reclamatul LIDL APUSULUI arată că parcare în care avut loc incidentul este proprietate privată a Lidl, fiind dată spre folosire clienților în scopul exclusiv al efectuării cumpărăturilor și pe perioada exclusivă a desfășurării acestora. În calitate de deținător al acestor facilități de parcare, Lidl a elaborat norme proprii de utilizare și condiții de staționare aplicabile tuturor utilizatorilor parcarilor, aplicabile pe toată durata de staționare a vehiculelor în scopul menționat mai sus, aceste norme fiind aduse la cunoștința clienților prin afișarea Regulamentului de funcționare a parcarilor magazinului LIDL, atât la intrarea, cât și în incinta parcarilor Lidl.

Regulamentul de funcționare a parcarilor magazinului Lidl este elaborat într-o manieră care permite asigurarea accesului persoanelor cu dizabilitate la serviciile de parcare oferite de magazin, adaptate și rezervate acestor categorii de persoane, în condițiile impuse de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

9. Prin amplasarea lanțurilor și a pilonilor de plastic pe marginea acelor locuri special amenajate, intenția Lidl a fost aceea de a preveni într-un mod cât mai eficient abuzurile celor care, fără a suferi de o dizabilitate, își parchează mașinile pe aceste locuri, limitând exercitarea drepturilor cuvenite în temeiul legii persoanelor cu dizabilități. Aceste obiecte nu constituiau obstacole reale în calea accesului persoanelor cu dizabilitate la aceste locuri de parcare, întrucât lanțurile puteau fi îndepărtate cu ușurință.

Dacă o persoană a parcat într-o zonă nemarcată, aceasta nefiind considerată spațiu special amenajat pentru parcare, va suporta aceleași consecințe indiferent de starea fizică / psihică de sănătate a acesteia, întrucât protecția persoanelor cu handicap este asigurată prin existența și accesul la locurile de parcare special amenajate. Un exemplu ipotetic este cazul în care toate locurile de parcare sunt ocupate deja de persoane cu dizabilități, situație care nu îndreptățește persoana cu dizabilitate să ocupe un loc nemarcat din perimetrul parcarii magazinului.

10. În ceea ce privește susținerile referitoare la inacțiunea agenților de pază SSG, reclamatul menționează că nu este responsabil de faptele acestora, nefiind aplicabilă reglementarea din materia răspunderii comitentului pentru fapta prepusului său. Această ipoteză ar fi presupus ca firma de pază să se afle sub direcția, controlul și supravegherea Lidl or, între cele două părți a fost încheiat un contract de prestare de servicii, între ele neexistând o relație de subordonare.

Din luna aprilie 2019, cu ajutorul reprezentanților ONG-urilor de specialitate, reclamatul Lidl a instruit atât personalul firmei care administrează parcarile, cât și personalul de pază din magazine cu scopul de a îi ajuta pe aceștia să înțeleagă mai bine nevoile persoanelor cu dizabilități. La finalul acestor cursuri, va elabora un ghid de bune practici în acest sens.

Referitor la afirmațiile privind lipsa de intervenție a personalului din magazin, menționează că înregistrările video din acel punct de lucru nu relevă o astfel de atitudine.

11. Ca urmare a acestui incident, Lidl a luat o serie de măsuri menite să preîntâmpine repetarea acestui tip de situații:

- a eliminat lanțurile care delimitau aceste locuri de parcare destinate persoanelor cu dizabilitate, dar a păstrat conurile de atenționare pentru a atrage atenția asupra scopului acestor locuri de parcare. Aceasta măsură a fost luată imediat după producerea incidentului, respectiv în data de 23 februarie 2019;

- imediat după producerea incidentului, respectiv în data de 23 februarie 2019, s-au întâlnit personal cu domnul care a avut de suferit de pe urma incidentului, i-au prezentat scuze și i-au restituit suma de bani plătită pentru deblocarea roții;
- începând cu data de 27 februarie 2019 au dat startul Campaniei “#PEBUNE?”, Campanie realizată în colaborare cu Fundația Motivation Romania care își propune eliberarea locurilor de parcare pentru persoanele cu dizabilități. Campania urmează a fi implementată în toate Magazinele Lidl din România. La acest moment, Campania este implementată în aproximativ 80% din Magazinele Lidl.
- au modificat procedura de aplicare a Regulamentului de parcare, pentru a se asigura că persoanele împuternicite cu aplicarea acestuia nu îl vor mai pune în practică într-o manieră rigidă. Noua procedura a fost comunicată către persoanele împuternicite începând cu data de 18 martie 2019;
- au modificat forma Regulamentului de parcare astfel încât acesta să fie ușor de reperat de către clienți în Parcarele Lidl și în același timp, au făcut modificări asupra conținutului cu scopul de a fi foarte clare situațiile de încălcare a regulamentului. Noul Regulament de parcare este afișat în Parcarele Lidl începând cu data de 18 martie 2019.
- începând cu data de 18 martie 2019, au afișat Regulamentul de parcare, în extras, la intrarea în magazin.
- în ceea ce privește agentul de pază al firmei SSG implicat în incident, începând cu data de 27 februarie 2019, acesta nu mai face parte din echipa operațională a SSG care deservește Magazinele Lidl.

V. Motivele de fapt și de drept

11. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția, criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale

articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1, trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat aplicat, trebuie să aibe ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 15 din O/G 137/2000 prevede:

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

12. Colegiul director apreciază că față de reclamatul Lidl Apusului nu sunt întrunite elementele constitutive ale faptei de discriminare, (articolul 2 alin.1 și art 15 din O.G.137/2000) deoarece atingerea demnității clientului încadrat în grad de handicap prin blocarea roții autoturismului în parcare de la Lidl Apusului, pe data de 28 februarie 2019 s-a datorat lipsei cardului de parcare pe parbrizul autoturismului și a luat măsuri imediate de evitare pe viitor a situațiilor neconforme prin modificarea Regulamentului, etalare ghid. Totodată, reclamatul a returnat suma de 100 lei persoanei cu dizabilitate și și-a cerut scuze față de aceasta. Agentul vinovat a fost îndepărtat din echipa Lidl.

13. Față de reclamata SSG, CNCD va aplica sancțiunea avertismentului, pentru faptul că a tergiversat luarea măsurii de deblocare a roții autoturismului vizat, conform art.2 alin.1 și art 15 din O.G. 137/2000. Se va recomanda reclamatei SSG ca pe viitor să aibă, în situații similare, atitudinea de a acționa cu operativitate pentru stabilirea situației corecte față de persoanele îndreptățite.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare față de reclamatul Lidl Apusului conform art.2 alin.1 și art 15 din O.G. 137/2000, (lipsă legătură de cauzalitate între faptă și criteriu)
2. Față de reclamata SSG, se aplică sancțiunea cu avertisment, pentru faptul că a tergiversat luarea măsurii de deblocare a roții autoturismului vizat, conform art.2 alin.1 și art 15 din O.G. 137/2000.
3. Se recomandă reclamatei SSG ca pe viitor să aibă, în situații similare, atitudinea de a

acționa cu operativitate pentru stabilirea situației corecte față de persoanele îndreptățite.

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

a). LIDL APUSULUI, București, Bdul. Uverturii nr 202-204, sector 6

b). FIRMA DE PAZA SSG, București, str. Serban Vodă nr 221, sector 4.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu e cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

CRISTIAN JURA - Membru

LAZĂR MARIA – Membru

CLAUDIA POPA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA- Membru

Data redactării: 18.12.2019

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

